

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNĄŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki*. — Redaktor: *A. Wannowski*.

Nr 11. — W Poniedziałek dnia 14. Stycznia 1833.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 10. Stycznia.

N. Pan raczył Prezesowi tajnego Nad-trybunału, Grolmann dać order Orła Czarnego.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 7. Stycznia.

Wczoraj jako w pierwsze święto Narodzenia Zbawiciela, według dawnego kalendarza, odbyło się uroczyste Nabożeństwo w kaplicy zamkowej, w obec JO. Xcia Feldmarszałka Namiestnika Królewskiego, Generałów, urzędników, oficerów, po którym śpiewano *Te Deum*, według postanowienia błogosławionej pamięci Cesarza Alexandra, corocznie w ten dzień ponawiane, za pokonanie w roku 1812. nieprzyjaciół Rosyi.

Na balu wczoraj przez obywateli miasta Warszawy danym w resursie kupieckiej (w pałacu zwanym Mniszkowski) dla JO. Xięcia Warszawskiego, znajdowało się w salach i na galerii osób 600; dziedziniec i wystawę pałacu

oświecono rzęsiszto kolorowemi lampami i kagańcami; schody zamieniono w ogród napełniony woniącami i rozkwitającymi roślinami, a wszystkie pokoje gustownie ozdobiono. Gospodyniami były: małżonka Referendarza Stanu Prezydenta miasta Łaszczyńskiego i małżonka bankiera Solca; z pierwszą z nich rozpoczęła tańcem polskim JO. Xzę Feldmarszałek, a Xżna Jejmość z Prezydentem miasta; muzykę nową do tego tańca ułożył JP. Damse na temat śpiewki kaukaskiej. Następowwały ciągle walce, mazur, galopada i kontradanse, do godziny wpół do 12tej, o której wszyscy zeszli do dolnych apartamentów; w środkowej sali przy stole wspaniale ozdobionym siedziało Dam 150, inne wszystkie sale napełnione były stołami i bufetami. W czasie kolacyi, orkiestra wykonywała uwertury znakomitych kompozytorów. O w pół do 12szej wznowiono tańce, które trwały do rana. Ubiory dam odznaczały się gustem bez przepychu; najwięcej było białych z krepy, tiulu, blondyny, mało z ałtasu, wiele różowych, kilka błękitnych, nader piękna pasowa z złotą koronką, axamitna, lila i t. p. Zamiast garnirowań, jedynie kilka róż lub trochę liści składały ozdoby sukien, były oraz mające od pasa na około wstążki spadające za kolana, a zakończone bukietami. Ubrania głowy składały jedynie kwiaty lub girlandy;

piór bardzo mało, niektóre berety albo pasowe, albo białe przeplatane złotą lamą.

Z dnia 8. Stycznia.

N. Cesarz i Król przepisawszy przez postanowienie z dnia 12. (24.) Grudnia r. z. nową organizacją dla Rady administracyjnej, mianować raczył, w myśl artykułu 2go tegoż postanowienia, Szambelana dworu swego i dotychczasowego Radcę Sekretarza stanu Józefa Tymowskiego, Sekretarzem stanu przy Radzie administracyjnej Królestwa Polskiego.

Ozdobieni zostali orderem S. Stanisława klasy 4., Józef Filipowski, Adjunkt Kommissarza obwodu Augustowskiego, i Braun, expedytor poczty w Szczuczynie.

Rada administracyjna Królestwa mianowała pod d. 28. z. m. Romualda Hube, Professora byłego uniwersytetu Alexandrowskiego, Prokuratorem Sądu Kryminalnego województw Mazowieckiego i Kąlińskiego; Jana Kłodzińskiego, zastępcę Sędziego trybunału cywilnego I. Instancji województwa Lubelskiego, Prokuratorem Sądu kryminalnego województw Krakowskiego i Sandomierskiego, Józefa Bogowskiego zastępcę Sędziego trybunału cywilnego I. Instancji województwa Podlaskiego, Prokuratorem trybunału cywilnego I. Instancji województwa Lubelskiego.

R o s s y a.

Z Petersburga, dnia 19. Grudn. (st. st.)

Ukazy Cesarzkie do Rząd. Senatu. — 2go Listopada b. r. Dozwala się odtąd ludziom wszelkich swobodnych stanów w Cesarstwie brać na pewny zakres, lub też i na wieczność, ziemie i inne własności skarbowe, dla zaprowadzenia na nich rolniczych, rzemieślniczych i fabrycznych zakładów, za opłatą umówionego czynszu i na zasadzie prawideł, zapewniających trwałość takowych zaprowadzeń. Zostają mianowani: Radzcami Tajnymi i Senatorami, Rzeczywisci Radzca Stanu: 2. b. m. Oberprokurator Ogólnego zgromadzenia Moskiewskich Departamentów Senatu Ozierow i Cywilny Gubernator Orenburski, de Desbouts; zostający przy Wojennym Gubernatorze Orenburskim Radzca Stanu Żukowski, Rzeczywistym Radzca Stanu i Gubernatorem Cywilnym Orenburskim. — 6go b. m. Dyrektor Departamentu Azyatyckiego w Ministerstwie spraw zagranicznych Radzca Tajny Rodofinikin, Senatorem. — Członek Rady Ministra Wojny 4. klasy Danilow, Radzca Tajnym i Senatorem, z całą pensją jaką dotąd pobierał. — Radzcy Stanu, zostający w wiedzy Ministerstwa spraw zagranicznych: Sprawujący interesa poselskie (chargé d'affaires) w Washington, w Ameryce, Baron

Sacken, Radzca poselstwa w Londynie Koszkin, Sprawujący interesa w Grecyi Rikmann, i Radzca poselstwa w Berlinie Baron Maltitz, Rzeczywistymi Radzcami Stanu. — Radzca Missyi Rossyjskiej w Konstantynopolu Radzca Kol. Ustinow, Radzca Stanu i Wice-Dyrektorem Departamentu Azyatyckiego, z pensją 6000 rubli. — Urzędnicy poselstwa w Londynie: Radzca Dworu Łabecki, Radzca Kolegialnym, Assessor Kol. Xiażę Lieven, Radzca Dworu, Radzca Hon. Tołstoj, Assessore Kolegialnym. — 7. b. m. Zostający przy Ministrze spraw wewnętrznych do szczególnych poleceń Radzca Stanu Norow, Rzeczywistym Radzca Stanu. — 8. b. m. Wielki Koniuszy Dworu Hr. Potocki, na własną prośbę, z powodu słabości zdrowia, otrzymuje zupełne od służby uwolnienie.

Ukazem danym do Ministra wojny z dn. 8. Listop. b. r. N. Cesarz Jmć raczył dozwolić, iżby do szkoły audytorów, założonej w Marcu b. r. przy Petersburskim batalionie kantonistów wojskowych, na 100 w ogóle uczniów, przyjęto było w tej liczbie 40 dzieci szlachty i oficerów niższych stopni, niemłodszych nad 14 i niestarszych nad 18 lat.

Piszą z Rewla pod d. 30. z. m., że tam zawiązało się towarzystwo pod nazwaniem „Miłośników historii ojczystej“, którego celem jest wybadać i opisać szczegółowie historią polityczną, sprawy duchowne, rząd, wydziały wojenny i finansowy, prawa i ustawy, stan nauk, kunsztów, gospodarstwa wiejskiego, handlu i rzemiosł, tudzież obyczajów Estlandyi w ciągu czterech okresów jej bytu. Pierwszém staraniem towarzystwa będzie zebranie, uszykowanie i ogłoszenie wszelkich, rozsypanych po archiwach i prywatnych zbiorach, aktów i materiałów historycznych. Potém nastąpi rozbiór ich krytyczny i sprostowanie, a nakoniec towarzystwo weźmie się do wspomnianego opisu Estlandyi. Wielu znakomitych miłośników historii i nauk gorliwie już przystąpiło do tego chwalebnego przedsięwzięcia.

N i e m c y.

Z Frankfurtu n. M., dnia 4. Stycznia. (Z Gaz. Rząd.) — Dzisiejszy Journal de Frankfort zawiera pod napisem „udzielenia prywatne“ następujący artykuł: „Warszawa, d. 25. Grudn. Konstytucjonista w numerze pod dn. 10. Grudnia 1832. umieścił artykuł z Auszburskiej gazety, który oficerowie rossyjscy z podziwieniem i zgrozą czytali. Stosownie do tego artykułu bowiem, miano odkryć w Warszawie zabiegi buntownicze, które się stać miały powodem do wielu przyaresztowań.

Niemiała o tém publiczność dokładniejszej wiadomości, wiedzano jednak, że tu nieszło o polityczne sprawy, lecz o karygodne zamachy oficerów rosyjskich, zniechęconych przez postanowienia najnowszego Xięcia Namiesznika. Dodaje ten artykuł, że oficerowie w tych zabiegach udział mający z innymi oficerami w Petersburgu korespondencye utrzymywali, że winnych do Rossyi przeprowadzono, gdzie ich stawia przed sąd wojenny, i że wielu z nich przez Kraków do Galicyi przybyło. — Kilka wierszy wystarczy, aby odpowiedzieć tym obydwoim dziennikarzom. Nasamprzód ani słowa prawdziwego niema w tej całej wiadomości. Nigdy niesłyszano w Warszawie o zabiegach i karygodnych zamiarach oficerów rosyjskich, a autor tego doniesienia albo jego korespondent ani jednego niepotrafi wymienić oficera rosyjskiego, któryby miał być zawieziony do Petersburga, albo ująć do Galicyi. Wszakże, jeśli te domniemane intrygi, jak dziennikarz niemiecki i jego odgłos, Konstytucjonista opiewają, nie miały dążenia politycznego, dla czegoż i w jakim zamiarze mogłyby być przedsięwzięte? Jest więc w tym złośliwie wymyślonym artykule niedorzeczność i istotnie błąd logiczny. Zresztą nie jest to pierwszy raz, że rozsiewają pogłoski między powszechnością, aby wmówić w nią, iż między oficerami rosyjskimi panuje duch niezgody i zniechęcenia. Ale ta taktyka tych tylko oszuka, którzy umyślnie się chcą dać oszukać; ja zaś z mojej strony nieobawiam się, żebym miał znaleźć pomiędzy towarzyszymi broni przeciwnika, jeśli twierdzą, że w oczach oficerów rosyjskich pierwszą cnotą wojskową jest posłuszeństwo i wierność ku tronowi.“

W ł o c h y.

Z Ankon, dnia 24. Grudnia.

(Z Gaz. Powsz.) — Dn. 22. m. b. przybyła tu żona Generała Cubières z dwoma synami z Paryża. Wczoraj na cześć przybycia jej dał Delegat Monsignor Grassellini wielką ucztę. Panów Palombi i Gariboldi przyaresztowanych w nocy z dn. 18. na 19., wsadzono na pocztę do Osimo, a wczoraj dopiero wieczorem posłano za nimi ze strony delegacji paszporta. O Panu Sesti, który także odebrał był rozkaz wyjechania z miasta, więcej niema mowy. Jest on ciągle w mieście i trudni się spokojnie interesami swemi. Mówią tu dużo o przedstawieniu przez korpus oficerów 66go pułku Generałowi uczynionemu, że ani oni sami, ani ich żołnierze nie chcą być nadal wojskiem eksekucyjnym Papieża. Wielu z pomienionych oficerów podpisało się na składkę miesięczną na korzyść rodziny Pana Gariboldi. Uważany

przetym, że wszelkie przyaresztowania osób prywatnych, które się od niejakiego czasu wydarzają, bywają wykonywane przez karabinierów papieżkich wraz z żołnierzami francuskimi. W całej Romagnii i Xięstwie Urbino ogłoszono jubileusz, stósownie do którego teatru w pierwszej połowie Stycznia mają być otwarte. Zdaje się, że dla Ankony nic podobnego jeszcze niepostanowiono. — Przybycie byłego Ministra Sebastiani do Rzymu i powrót tamże Ministra angielskiego przy dworze Florentyńskim, staje się powodem do rozmaitych domysłów. Mówią też o uszczupieniu pensyi wszystkich urzędników sprawiedliwości. Zbrodniarzy politycznych z Romagnii przewożą teraz do San Leo i Civita Castellana.

N i d e r l a n d y.

Z Hagi, dnia 4. Stycznia.

Z St. Croix donoszą pod d. 31. Grudnia: „Dzisiaj po południu pokazali się Belgijczycowie nanowo na naszym terytoryum. Nasz dowódzca, Nadporucznik Burg, udał się natychmiast z walecznym Podporucznikiem van Deinze, na czele 32 żołnierzy, szuterów i milicyi, na to miejsce, gdzie nieprzyjacieli w 200 żołnierzy stanowisko zajął, i przymusił go po półgodzinnym ogniu karabinowym do cofnięcia się, poczem inna ruchoma kolumna z 40 ludzi szyki Belgijczyków zupełnie pomieszała; stracili oni 1 zabitego a 3 ranięno, między tymi Kapitana inżynierii; na naszej stronie jeden tylko szuter raniiony.“

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 2. Stycznia.

Nadeszły tu dzisiaj Numer dziennika Antwerpskiego udziela jeszcze następujących szczegółów o postępowaniu Marszałka Gérard z Generałem Chassé: „Generał prosił był Marszałka, aby 300 raniionych odwieziono do Bergen-op-Zoom. Chociaż to roszczenie się sprzeciwiało kapitulacyi, zezwolił jednak na nie Marszałek, jako też na życzenie, aby urzędników zdrowia i administracyi niepo-czytywano za jeńców wojennych. Równocześnie rozkazał Marszałek, aby wszystko, co jest własnością Generała Chassé, na osobnym statku przewieziono do Holandyi. Z szacunku dla niego zostawiono też Kapitanowi Koopmann i wszystkim oficerom marynarki ich szpady. Gdy dla Holendrów chwila była nadeszła ustąpienia z warowni, oznajmić kazał Marszałek Generałowi, iż mu za danem słowem honoru wolno polubownym sposobem udać się do Dünkirchen. Stary Generał odpowiedział, że woli zostać przy spółtowarzyszach broni i razem z nimi w drogę się

puścić; poczem mu Marszałek 4 własne konie przysłał. W każdym stosunku z Generałem Chassé Marszałek szczególnie dowiódł grzeczności i szlachetności myślenia, która na Generale głębokie uczyniła wrażenie; zlecił on Generalowi Rullières, aby Marszałkowi uczucia wdzięczności Holendrów wynurzył.

Z dnia 3. Stycznia.

Marszałek Gérard i Xiążę Nemurski ozdobieni zostali Wielkim krzyżem orderu Leopolda. Xiążę Orleański dostał go już dawniej.

Powieści o krwawych bijatykach między naszymi Guidami i żołnierzami francuskimi w nocy wczorajszej na nieszczęście potwierdziły się ze skutkami zasmucającymi. Francuzi szpadami swemi trzech podoficerów korpusu Guidów śmiertelnie ranili. — Podobne zatargi między naszym wojskiem i odchodzącymi Francuzami miały się wydarzyć d. 31. Grudnia w St. Nicolas.

Z dnia 4. Stycznia.

Z Lille donoszą pod d. 2. m. b.: „Czynią tu powszechnie największe przygotowania do przyjęcia dostojnych osób, których my się tu za kilka dni spodziewamy. Król i Królowa Francuzów, Król i Królowa Belgijczyków, Xiężniczki Marya, Klementyna i Adelajda mieszkać będą w Prefekturze, Xiążęta Orleański i Nemurski, oraz Xiążę Joinville i Marszałek Gérard w głównej kwaterze, Marszałek Soult, Xiążę Choiseul i Pan de Marmier u generalnego pobórcy podatków.“

Oprócz Marszałków Soult i Gérard miano wano jeszcze Komandorami orderu Leopolda Generalów St. Cyr-Nugues, Haxo, Neigre, Sebastiani, Achard, Jamin, Favre i Schramm.

Independant dzisiejszy donosi: „Marszałek Gérard oznajmił armii północnej, że po odprawionym przeglądzie przez Króla Jmci przestanie być na stopie wojennej; nie zostanie wszelako przywróconą na stopę pokoju, lecz pozostanie na stopie zgromadzenia (pied de rassemblement). — Wielka główna kwatera opuściwszy wczoraj Berchem, dzisiaj jest w Wilvorde.“

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 2. Stycznia.

Wczoraj w południe Król Jmć rodziną Królewską otoczony przyjmował powinszowania Nowego-roku Ministrów, Marszałków, i deputacy Izby Parów i Izby Deputowanych. O godz. 4. z południa ciało dyplomatyczne hołd podobnego uszanowania złożyło N. Panu; w imieniu jego Posel Cesarско-Austryacki, Hr. Appony, następującą miał

przemowę: „N. Panie! Ciało dyplomatyczne, którego mam honor być organem, korystając gorliwie z każdej okoliczności, aby N. Panu hołd uwielbienia swego złożyć i Mu życzenia dostojnych Monarchów, których zastępować ma zaszczyt, wynurzyć. Te życzenia, N. Panie, zgadzają się z Twemi życzeniami; przedmiotem ich bowiem ocalenie pokoju i zaspokajająca przyszłość porządku i wewnętrznych swobód dla Francyi. Pozwól N. Panie, aby w ciekawej chwili zaczynającego się roku nasze oświadczenia głębokiego uszanowania łączyły się z uszczęśliwiającem przeczuciem, że te ważne skutki nastąpią. Tuszymy zaś sobie chętnie, że nadzieje nasze się ziszczą; zgoda między wszystkimi dworami panująca i osobisty sposób myślenia N. Pana podają w tej mierze życzliwą rękojmią. Tém zaufaniem przejęte, uprasza N. Pana Ciało dyplomatyczne, abyś wynurzenie onego przyjaźni raczył i składa Ci z najgłębszém uszanowaniem swoje szczerze powinszowania.“ — Król na to tak odpowiedział: „MPanowie! Z wielkiem zadowoleniem przyjmuję przy rozpoczęciu się Nowego-roku te nowe dowody uczuć Cią dyplomatycznego; cieszy mnie, iż widzę, ile się życzenia Monarchów, których Panowie u mnie zastępujecie, z mojami zgadzają, aby pokój ocalić, i Europie równie jak Francyi długotrwałe swobody porządku zabezpieczyć, które do wzrostu i uszczęśliwienia państw w tak wysokim stopniu są potrzebne. Tuszę sobie, że rok, który teraz witamy, nowe jeszcze dotaczy rękojmię do tych, których już ku utwierdzeniu przyjacielskich chęci, błogo między dworami Europy istnących, dostąpiliśmy. Wiecie MPanowie, że wszelkie moje usiłowania do dopięcia celu tego zmierzają, i dziękuję Panom za zaufanie, któreście mi w tym względzie osobiście wynurzyli.“

Część pojazdów Królewskich już się udała na północ. W St. Quentin, gdzie Król drugi odbędzie nocleg, uczyniono przygotowania do balu subskrypcyjnego.

Szlachta legitymistów na Faubourg St. Germain dotrzymała dotąd ściśle słowa swego, że żadnych dawać niebędzie balów, dopóki Xiężna Berry w stanie niewoli zostawać będzie. Stronnicy dawniejszej dynastyi zamyślają w Blaye nowy wydawać legitymistyczny dziennik pod tytułem: „L'Echo de Blaye.“ Koszta na to potrzebne mają być pobierane z summ na korzyść Xiężny Berry przez subskrypcją zebranych. Władze w Blaye i Bordeaux z nadzwyczajną gorliwością czuwają nad wszystkimi osobami, o których wiado-

mo, że tchną duchem karolizmu, a teraz od chwili uwięzienia Xiężny gromadami osiadły w wymienionych miastach. Trzech przyaresztowano nawet, ponieważ paszporta ich nie były w należytem porządku. — Dziennik tu w stolicy od niejakiego czasu wychodzący „le Voleur“ dotąd treści naukowej, ma być teraz przeistoczony na gazetę polityczną w duchu Legitymistów; wydawca w tych dniach złoży przepisaną kaucję.

Przesłany przez Marszałka Gérard raport Generała Sebastiani o bitwie przy Doel, zgadza się z opisem jej, znajdującym się w Journal de Flandres, i w końcu wyraża: „Mieliśmy blisko 12 ludzi zabitych, a 40 kilku ranionych. Wojsko nasze zasłużyło na pochwałę, będąc wystawione na ogień działowy, na który niemogliśmy odpowiadać, bo niemieliśmy artylerji; stało jednak niewzruszone; a gdy nieprzyjaciół pokazał się na tamach naszych, w szeregach rozlegał się okrzyk: Naprzód! naprzód! Eskadra strzelała blisko 6 godzin; 200 dział dawało ognia, i ze wszystkich stron padał prawdziwy grad kul, który nawet żołnierza najbardziej przywykłego do boju mógłby przerazić. Tamy były okryte trupami Holendrów, między którymi znajdował się także oficer, który dowodził wyładowaniem. Jeńcy, których małą liczbę wzięliśmy, i którzy wszyscy są ranieni, powiedzieli mi, iż 1200 ludzi przybyło z Flisyngi, a 700 z załóg Lillo i Liekenshoek przyłączyło się do nich. Mając zatem 600 do 700 ludzi, wytrzymaliśmy atak 2000 ludzi, wspieranych ogniem licznej eskadry; 3ci batalion 8go pułku z kilku oddziałami innych batalionów miał tylko udział w bitwie. Kazatem wprowadzić innym batalionom i 19mu pułkowi liniowemu pospieszyć mu na pomoc, lecz drogi tak są popsute, iż dopiero po skończonej bitwie nadszły. Holendrzy cofali się z takim pośpiechem, iż wielu ich nie mogąc dostać się do statków, rzuciło się w wodę i utonęło; Holendrów poległych od wystrzałów i bagnatów żołnierzy naszych, liczę do 100. Świetna ta bitwa, która jak się zdaje ukończy nasze dzieło w Belgii, zabezpiecza stanowisko nasze w Doel.“

W ciągu naszego dyplomatycznem zaszły następujące zmiany: Marszałek Maison pojedzie jako Ambassador do Petersburga; miejsce jego w Wiedniu zastąpi Hr. Saint-Aulaire. Na miejsce tego ostatniego pojedzie do Rzymu Hr. Latour-Maubourg z Neapolu, a do Neapolu uda się Baron Durand de Mareuil z Berlina. Do dworu Berlińskiego przeznaczony jest teraz stanowczo Pan

Bresson, dotychczasowy Ambassador przy dworze Hanowerskim, który już przez długi czas pełnił tymczasowo obowiązki pełnomocnika przy dworze Królewsko-Pruskim.

Hrabia Brissac, który przy Xiężnie Berry zastąpić ma miejsce Hrabiego Mesnard, przybył już do Blaye.

Poeta Wiktor Hugo pisał do Ministra handlu, iż zrzeka się pensji 2000 franków, którą mu od r. 1823. przeznaczył Ludwik XVIII.

P. Aguado zawarł pożyczkę grecką jedynie w imieniu i na rachunek najznacniejszych domów paryzkich; według nowego układu z temi domami polecony został kierunek całego interesu braciom Rothschild.

Od dni kilku pogorszył się stan zdrowia Króla hiszpańskiego.

W Marsylii uczniowie głównego seminarjum mieli się dopuścić na publicznem miejscu okrzyków nieprzychylnych rządowi.

Wiadomości z Algieru dochodzą do dnia 10. Grudnia. Stan zdrowia w wojsku coraz stawał się lepszym; Generał Savary otrzymał od najznacniejszych mieszkańców Belidy pismo, w którym się rządowi francuzkiemu poddają i oświadczają, że roczny haracz opłacać będą.

Pomiędzy urządzeniami Królowej Hiszpańskiej, policzyć można teraz w Madrycie wychodzące dwa razy na tydzień pismo literackie, pod tytułem: „Revista espannola“, które całkiem urządzone jest według planu angielskich i francuzkich pism urzędowych, i oprócz literatury i kunsztów, obejmuje także statystykę, finansowość i przedmioty moralne; redaktorem tego pisma, doznającego korzystnego przyjęcia w stolicy, jest Pan Carnerero.

Gdy niektóre dzienniki tutejsze przeznaczają Hrabiego Sebastiani na Posła przy stolicy apostolskiej, tymczasem dziennik Temps pisze, iż wspomniany Hr. ma jeszcze nadzieję wejścia do gabinetu, i w końcu Lutego wróciwszy z Włoch, będzie miał udział w obradach Izby.

Tenże dziennik pisze: Niezgodność interesów między Holandją i Belgią jest rzeczą dowiedzioną siedmdziesięcioma bezkorzystnymi protokołami i dwuletnią wojną lub zawieszeniem broni. Po otworzeniu Skaldy, Antwerpia stałaby się składem całego handlu krajów południowo-niemieckich; Skalda jest dogodniejszą, aniżeli Ren i Moza, a Antwerpia ma lepsze położenie, niż Amsterdam i Rotterdam, dla opatrywania krajów związkowych w potrzeby z mniejszym kosztem. Zamknięcie Skaldy, albo ustanowienie znacznej opłaty beczkowego, przywróciłoby równowagę, lecz przyprawiłoby Belgią o zgubę.

Akt oskarżenia, złożony przez generalnego Prokuratora Sądu Królewskiego w Aix, przeciw podróżnym, którzy się znajdowali nastatku parowym sardyńskim „Carlo Alberto“, wystawiający wszystkie wiadome już okoliczności, towarzyszące wylądowania Xieźnej Berry d. 29. Kwietnia r. b., kończy się następującymi wnioskami: „Tak więc Vice-Hrabia St. Priest Bourmont syn, Sala, Kergorlay ojciec i syn, Mathilde Lebesch, Hrabia Mesnard, Lhuillier, Semino, Ferrari, Didier i Amiel, są oskarżeni o uczestnictwo w spisku, którego celem było obalenie lub zmiana rządu, czyli porządku następstwa tronu, i pobudzenie obywateli do powstania przeciw władzy Królewskiej, oraz do wojny domowej; któryto cel zaczął się już uskuteczniać. Panowie Bermond-Legrine, Candolle, Lachau, Laget de Podio, Esig, Ganall, Rougier i pewny człowiek, znany pod nazwiskiem ironicznym Belle-Viande, są oskarżeni o uczestnictwo w tym spisku, i razem o przedsięwzięcie uskuteczenia jego.“

Z dnia 3. Stycznia.

Pracy względem rozdawania krzyżów i orderów między armią północną dokończono. Podobno dziesięciu zostanie posuniętych na Generał-Majorów, a 500 dostaną krzyż honorowy.

Temps dzisiejszy wyraża: Wpływ, wierany na sprawy belgijskie przez sposób myślenia wielkich mocarstw, tamuje i musi tamować postępy układów. Mamy klucze Antwerpji, ale niemamy kluczy Skaldy; powoli naprzód się posuwamy, co rok o jeden krok. W r. 1831. pospacerowała armia nasza do Belgii; w r. 1832. zdobyła warownię; w r. 1833. na groźniejszą natrafi walkę. Pokój odroczony na niepewny termin. Tymczasem karmi nas będą protokółami, projektami i protestacyami, a my na cześć dyplomacji 500,000 wojska utrzymywać powinniśmy. — Taż gazeta następującej udziela wiadomości: „Donoszą nam z Londynu pod d. 28. Grudn.: Xiażę Oranii w przeszłym tygodniu przybył do Londynu. Miewał on tam potajemne obrady z Xieciem Wellingtonem. O zamiarach podróży tej publiczność żadnej niema wiadomości, Xiażę dochował ścisłego incognito.“

Królowa niebędzie towarzyszyła Królowi w podróży do armii północnej; zaś wznawia się pogłoska, że Xiażę Orleanski przedsięwzięnie podróży do departamentów zachodnich.

Podniesienie się kursów na giełdzie wczorajszej, przypisywano powszechnie mowie Hr. Appony, tchnącej duchem pokoju.

Journal du Commerce uważa, że duchowieństwo katolickie żadnej nieprzystało

deputacyi, aby Królowi winszować Nowego roku, kiedy protestantkie duchowieństwo tego niezaniechało. Dziwi się oraz temu, że w żadnej przemowie do Króla nieuczyniono wzmianki o wysurzale z pistoletu na Pont-Royal.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 29. Grudnia.

Pewna gazeta podaje następujący statystyczny wykaz dotychczasowych wyborów parlamentowych: 256 członków, co są krewni Parów albo od nich zawisli; 217 członków, będących w urzędzie albo pobierających pensye; 89 członków, mających rangę oficerską w armii; 24 członków, będących oficerami marynarki, 54 członków, co są adwokatami lub prawnikami, 62 członków udział mających w administracyi Indyów wachodnich a 35 w administracyi Indyów zachodnich, 356 dziedziców dóbr i gruntów, a 51 członków niepodległych i niezawisłych od żadnych interesów.

Niedawno dano w Southbampton świetną ucztę dla Lorda Palmerston i Pana Staunton, z powodu wyboru ich na reprezentantów tej części Hrabstwa. Po spełnieniu toastu za zdrowie Lorda Palmerston, Lord ten oświadczył w podziękowaniu swym: „Argumenta, które przeciwnicy bilu reformy przytoczyli, mogą być porównane z argumentami właściciela jakiego dawnego czcigodnego domu, któryto właściciel na przełożenie architekta, iż ow dom koniecznie potrzebuje naprawy, odpowiada: Nie mój Panie; dom ten został wystawiony przez moich przodków, dla których mam największe uszanowanie, i którzy byli tak mądrymi, aby spruchniałego drzewa nieużywali do budowy. Architekt odpowiada, iż dom ten był oddawna bardzo wystawiony, że drzewo lubo naówczas zdrowe, przez długość jednak czasu stało się spruchniałem, i że dla tego radzi mu, aby to drzewo wyjął, a inne zdrowe natomiasz umieścił. Oddał się niszczycielu, odpowiada właściciel, mój pradziad wystawił ten dom, a nikt niepotrafił mię skłonić do uczynienia najmniejszej w nim naprawy.“

Ciągłe zbierają składki na uzbrojenie wyprawy do bieguna, celem wyszukania Kapitana Ross i towarzyszyów jego; niepotwierdziła się bowiem pogłoska o ich uratowaniu. Kompania wschodnio-indyjska dała tym końcem 100 funt. szterl., a Lord Goderich także 100 f. szt. Ogólna summa zebrana ze składków wynosi dotąd 2800 funt. szt. (112,000 złp.)

Gazeta Globe obejmuje między innemi następujące uwagi o dotychczasowym wypadku wyborów: „Stronnicy reformy będą mieli w nowym Parlamencie większość 257 kreszek,

nie licząc Szkocyi, co zapewne liczbę tę powiększy do 300. Odrzuciwszy 18 lub 20, którzy według okoliczności mogliby głosować przeciw Ministrom, administracya Greya znajduje zawsze tak mocną podporę w Parlamencie, jakiej jeszcze żadne dawniejsze Ministerium nie miało. Jest to szczęśliwą wroźbą pewnego i stałego postępu w poprawach towarzyskich i politycznych, mających ścisły związek z teraźniejszą administracją.

Z dnia 2. Stycznia.

Hr. Pozzo di Borgo wczoraj nieprzybył jeszcze, powinien jednak co chwila stanąć, kiedy już w sobotę z Paryża wyjechał.

Aż do soboty przyszedł wszystkie wybory Irlandzkie już będą ukończone. Dotychczas obrano tam 96 członków, pozostało więc tylko 9. Pomiedzy dotąd obranymi znajduje się, jak powszechnie rozumieją, 40 liberalistów, 33 zagorzałych i 23 konserwatywów.

Okręty nasze zabrały znowu dwa okręty kupieckie Holenderskie z bogatym ładunkiem, jeden z Surinam do Amsterdamu zamówiony, drugi z Batawii płynący do Roterdamu.

Wczoraj z powodu uroczystości Nowego roku giełda była zamknięta; ale prywatnych interesów więcej pozawierano, aniżeli za zwyczaj podczas świąt. W ogólności ukazuje się powiększona skłonność nabywania fondów, i kredyt publiczny zyskał widocznie przez rozstrzygnięcie działań wojennych pod Antwerpią. Ci wszyscy, co przed rozpoczęciem oblężenia innego byli zdania, albo fałszywym pogłoskom o wybuchu wojny powszechnej uwieść się dali, muszą teraz za to drogo pokutować. Od owęj chwili podniosły się konsole o 3 procnt.

Niektóre gazety rozsiewały wieść, iż między Lordem Grey i Brougham przyszło do nieporozumień, w skutek których ostatni miał zamysłać przyłączyć się do partii Konserwatywów. Times oświadcza dzisiaj, że cała ta wieść zupełnie płonna i bezzasadna, i że między tymi członkami gabinetu najściślejsza panuje przyjaźń.

W Kuryerze onegdajszym czytamy: „Jeśli wiadomości udzielone nam przez Korrespondenta zagranicznego, są prawdziwe, skłonni jesteśmy do mniemania, iż rząd nasz postanowił względem odłączenia Belgii od Holandyi wkrótce neutralne zająć stanowisko. Dodajemy, że ponieważ funkcye Pana van Zuylen van Nyevelt, Pełnomocnika Holenderskiego przy Konferencyi, ustały, powszechnie sądzą, iż wkrótce z Londynu wyjedzie.

Z dnia 4. Stycznia.

Albion wczorajszy zawiera następujące wiadomości: Jesteśmy w stanie, a to podług zda-

nia naszego, wyłącznie sami, udzielić następującej ważnej nowiny: Skierowano do Holandyi nowe wezwanie, które stanowi konwencya dn. 30. Grudn. między Lordem Palmerston i Xięciem Tallejrandem zawarta, treści następującej: 1) Twierdze Lillo i Liefkenshoek wciągu 10 dni po wykonanej ratyfikacyi zostają wojskom belgijskim wydane; — 2) Żegluga na Mozie podpada tymże samym ustanowieniom, jak żegluga na Renie stosownie do najnowszych układów; — 3) żegluga na Skaldzie zostaje zupełnie wolną aż do zawarcia stanowczych ugód między Holandya i Belgią; — 4) Przewoz własności belgijskich do Niemiec wolny, wyjąwszy tylko mierny podatek na utrzymanie dróg i t. p.; — 5) Bezkarność za wszelkie polityczne wykroczenia w Venloo i Luxenburgu; — 6) Ustąpienie ze strony wojska belgijskiego z Venloo i części Luxenburga, należących się Holandyi; — 7) Zmniejszenie wojska holenderskiego na stopę pokoju; — 8) Zmniejszenie wojska belgijskiego na stopę pokoju; — 9) Zwroćenie własności holenderskiej, przez Francya i Anglią zabranej, prawym właścicielom.“ — W dzisiejszym numerze też gazeta wyraża: „Przełożenia te odesłano w przesłaną niedzielę do Hagi, a odpowiedź Króla Holenderskiego czekają jutro albo pozajutro. Niemożemy wprowadzić o postanowieniu Króla nic z pewnością przepowiedzieć; ale choć powierzchownie tylko projekt ten przezierając, przekonujemy się łącno, że Król Wilhelm na te warunki odmówną da odpowiedź.“

Onegdaj wieczorem przybył tu Hr. Pozzo di Borgo. Wczoraj po południu udał on się do wydziału spraw zewnętrznych, gdzie miał rozmowę z Lordem Palmerston. W przeciagu dnia wczorajszego odbierał Hrabia odwiedziny wielu znamienitych osób, winszujących mu szczęśliwego przybycia. Między temi gośćmi znajdowali się Hr. Essex, Baronowie Wessenberg, Bülow, Krüdener i Hr. Tolstoj. Hrabia przybył tu z Paryża bez orszaku, tylko z swojemi lokajami.

Kuryer wczorajszy donosi: „Dowiadujemy się ze źródła, na wiarę zasługującego, że rząd rosyjski gabinetu Francyi i Anglii urzędownie zawiadomił o postanowieniu swoim, nieuczestniczyć nadal w konferencyach tyczących się sprawy holendersko-belgijskiej. Postanowienie to zasadza się na téj okoliczności, że konferencya odstąpiła od tych zasad, na których współdziałanie Rossyi polegało.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Podpisany Sąd Ziemiański zapożywa niniejszemu następujące nieprzytomne osoby, jakoto:

- 1) Michała Kossman parobka z Tłukawy powiatu Obornickiego, którego w roku 1811. do wojska polskiego wzięto;
- 2) Anielę Grdułkowską, która tu stąd przed lat 40. z rodzicami swemi Marcinem i Reginą małżonkami Grdułkowskimi do Rosyi wyprowadziła się;
- 3) rymarczyka Ignacego Prokowskiego z Berdychowa pod Szrenem rodem, który poszedłszy w roku 1801. na wędrowną, służbę w wojsku austriackim przyjął miał;
- 4) Jana Bukowskiego z Szrenu rodem, który już przed lat 50 do Polski pojsć i tamże w wojsku służyć miał;
- 5) Mikołaja Pisiewiczza z Poznania rodem, który 1806. r. do wojska polskiego pojsć miał;

k którzy od czasu ich oddalenia się żadnej osobie niedali wiadomości, niemniej ich sukcesorów i spadkobierców, jakichby pozostawić mogli, aby o swem życiu i pobycie niezwłocznie, a najpóźniej w terminie na

dzień 11ty Września 1833.

w izbie sądowej zamku naszego, przed deputowanym Assessorem Ur. Beyer o godzinie 11. przed południem piśmiennie, lub osobiście donieśli i dalszych rozporządzeń oczekiwali. W razie albowiem przeciwnym, zostaną za nieżyjących ogłoszeni i majątek ich najbliższemu wylegitymowanemu ich sukcesorom wydanym zostanie.

Poznań, dnia 1. Listopada 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

W powiecie Krobskim położone dobra szlacheckie Smolice, składające się z wsi Smolic i folwarku Zdzietawy, które podług taksy Ziemstwa kredytowego na 109,717 Tal. 4 sgr. 7 fen. są ocenione, drogą koniecznej subhastacji publicznie najwięcej dającemu sprzedane być mają, którym końcem terminu licytacyjne na

dzień 13ty Grudnia 1832.,

dzień 11ty Marca 1833.,

termin zaś peremtoryjny na

dzień 19ty Czerwca 1833.

zrana o godzinie 9. przed W. Voldt Sędzią Ziemiańskim w miejscu wyznaczone zostały. Zdolność kupienia mających uwiadomiamy o terminach tych z nadmienieniem, iż w terminie ostatnim nieruchomości najwięcej dającemu przysądzoną zostanie, na późniejsze zaś podania

względ mianym niebędzie, jeżeli prawne okoliczności wyjątku niedozwolą.

Zresztą zostawia się aż do 4ch tygodni przed ostatnim terminem każdemu wolność, domiesienia nam o niedokładnościach, jakieby przy sporządzeniu taksy, która każdego czasu w rejestraturze naszej przejrzaną być może zająć były mogły.

W Waschowcie, dnia 9. Sierpnia 1832.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Expedycja wykazu hipotecznego, która kościółowi w Szmeszkowie z sołectwa tamże pod Nr. 2. położonego, Wawrzynowi Pokatkiemu sołtysowi należącego, względem kapitału na tymże pod Rubr. III. Nr. 3. zainstalowanego kościelnego w ilości 100 tal. wraz z expedycją czynnościów z dnia 10. Maja 1820. 14. Listopada 1823. i 22. Sierpnia 1817. pod dniem 2. Marca 1829. r. udzieloną została, według podania się zagubiła i ma być na wniosek Jmć Xiędza Kirchner w Szmeszkowie amortyzowaną.

Wzywają się przeto posiadacze tegoż wykazu hipotecznego lub tychże sukcesorowie, cessionariusze, lub którzy w ich prawa wstąpili, ażeby z pomienionego wykazu hipotecznego mieć mogące pretensye natychmiast, a najdalej w terminie

na dzień 14. Lutego 1833.

zrana o godzinie 9. przed Delegowanym Wym Baronem Richthofen Referendaryuszem Sądu naszego w naszym pomieszkaniu sądowym wyznaczonym uzasadnili, albowiem w razie przeciwnym z pretensjami swemi do pomienionej summy prekludowani będą, im w tej mierze wieczne milczenie nakazanem i amortyzacya wykazu hipotecznego z dnia 2. Marca 1829. r. zawyrokowana zostanie.

Waschowa, d. 25. Października 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 10. Stycznia 1832.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długu państwa . . .	93 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{1}{2}$
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97 $\frac{1}{2}$	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	99 $\frac{3}{4}$	—
Wschodnio-Pruskie	—	98 $\frac{1}{2}$
Szląskie	—	105 $\frac{1}{2}$